

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenjši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na doma za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za taje dšiele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šol. h in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrtstopne petič-vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampilj za 30 kr. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravištev, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Političen zaobračaj na Ogerskem.

Ob istem času, ko so naši bratje Čehi, glavni steber cislejtanske opozicije, zopet izrekli se, da strogo ostanejo še dalje v pasivni opoziciji, da se ostro in nepremično hočejo i na dalje držati v državopravnih vprašanjih stališča negacije; ob istem času, ko smo se mi Slovenci z vsemi drugimi nečeškimi federalisti po nevspehih in britkih izkustvih spokorili od nagnenja s Čehi vred voditi pasivni upor; — dogodil se je onkraj Litave imeniten in za bližnjo bodočnost v politiki naše celotne monarhije važen preobračaj. Ogerska levica, ogerska državopravna opozicija se je na svojem mnogo obiskanem shodu 7. novembra, neposredno tisti dan pred početkom novega zasedanja ogerskega državnega zbora, izrekla za to, da popusti en del svojih dozdanjih terjatev, ako drug del svojih zahtev doseže; da se v državopravnih stvareh za zdaj zadovolji, če se jej samo možnost njih bodočega uresničenja ne odvzame, ako na drugi strani dobi nekoliko koncesij.

V tem smislu glaseči se predlog vodje levece Kolomana Tisze je bil namreč skoro enoglasno od levičnjakov sprejet. Mala peščica onih, ki se niso strinjali z njim, je iz kluba izstopila. Da, še več, drug vodja te državopravne magjarske opozicije, starec Koloman Ghyeczy, kateri je hotel še dalje iti: da se namreč z vsemi liberalnimi elementi skupno mora kolikor največ mogoče več koncesij dobivati, položil je svoj mandat in bode politiko pustil, spoznavši, da levica dozdanjij tega dosegla, kar je kotela in da njena upanja nemajo uspehov pričakovati.

Znano je, da je ogerska levica bila zdaj proti nagodbi, kakoršno sta Beust in Deak, realni dualizem v naši monarhiji zidaje, l. 1867 naredila. Oni so zahtevali in v načelu zahtevajo še personalno unijo (osebno zvezo) z Avstrijo, t. j., da Ogersko nema z Avstrijo ničesa drugega vzajemnega, nego eno in isto osobo vladarjevo, cesar avstrijski je le tudi kralj ogerski. Od te glavne svoje terjatve so torej ogerski levičnjaki pripravljani, za zdaj nekoliko popustiti, ako dobodo drugih koncesij, posebno ako so tudi poklicani k vladi.

Res je, da položje do zdaj še nij jasno. Mogoče je, da se bode vsled te nove taktike vladna Deakova stranka razrušila, ali vsaj zdatno odkrčila in bode tako nova stanka, nova fuzija naredila se. Narobe tudi nij nemogoče, da se levičnjaki, ako bodo videli, da se prijateljska roka, ki jo ponujajo, neče sprejeti, zopet v tabor državopravne negacije nazaj pomaknejo. Vladni ogerski listi skoraj menda to žele, ker skoro vsi so hudi na Tiszovo izjavo, pravijo, da je nejasna itd. A to ne pomenja menda dosta. Deakovski možje, ki so zdaj na krmilu, boje se samo, da bi jih nova koalicija od vlade ne odrinila, za to njihovi časopisi nijso veseli nove prikazni, da si bi kot pošteni in nesebični politiki morali biti. Oni so podobni lačnemu volu, ki stoji med dvema povesmoma sena, a ne ve, katerega bi se lotil; ali še bolje: podobni so našim nemškim ustavovercem. Tudi le-tem nij prav, kisto se diže, da Čehov nij v rajhsrat, a vendar se jih jako boje, ko bi prišli res.

O bodočem ravnanji ogerske levece pravi magjarski „Ellenör“ tako: „Vsled enoglas-

nega sklepa bode stranka, ker smatra eksistenco zdanjega ministerstva za škodljivo, prizadevala si ministerstvo vreči. Ker pa tega sama — kot manjšina — ne more doseči, je pripravljena tudi v društvu z drugimi strankami delati, in ako vsled tega ministerstva pade in ako bode deželni interes terjat iz več strank sestavljeno ministerstvo, bode levo središče smatralo za svojo dolžnost sprejeti nasvet: vstopiti v ministerstvo, razumeje se, ako se od njega ne terja, naj načela svoja zataji.“

Magjarski levičnjaki se torej hočejo postaviti na stališče sedanje po nagodbi leta 1867 narejene ustave. V državopravnem oziru sami sebe zataje, da bi dosegli drugih koncesij, ki se jim za narod in deželo dobre in potrebne zde. Kako daleč bodo šli v praksi, to bode učila — kakor že rečeno — bližnja prihodnost. Kak vpliv bode ta politika na Ogerskem imela na Cislejtanijo, posebno na sklepe in taktiko federalistične državopravne stranke, o tem nečemo in menda ne smemo še denes govoriti ali ugibati.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 12. novembra.

Kakor nam je včeraj telegraf poročal, izvoljen je dr. **Rechbauer** za prvosednika državnega zbora z vsemi proti 82 glasovi. Ta volitev je nekako čudna. Znano je namreč, da je Rechbauer bil načelnik, da skoro početnik one skrajne levece v rajhsratu, iz katere in okolo katere je vzrasla nemško-nacionalna ali prusofilna stranka, katero je podirala celo vlada (vsaj po ena mesta, pri nas na Slovenskem je vlada tudi prusofilne poslance n. p. Schafferja podpirala). Posebno

Listek.

Na morji.

(Spisal Ivan Franke.)

Qui navigant, coelum mutant,
non animum.

(Dalje.)

Tretji dan začel nas je dajati monsun, bolj ko smo se otoku Perim (v ustji Rudečega in izlivu v Arabsko morje) bližali, močnejši je postajal. Monsun je neizrečeno dolgočasna, pusta reč, veter, ki na jugu in vzhodu Azije prvo polovico leta vleče iz severa izhoda, drugo polovico od nasprotnje južne strani, čuti se do Sueca. Na prostem morji vleče enakomerno, brez prenehanja, direkcije skoraj nič ne spremeni; žene velike valove, v nekaterih krajih na pr. v kinških morjih postaje tako močen, da preide brod kemaj četvrti del svoje hitrosti naprej in da ga zibljejo in privzdigujejo valovi, in

pljuskajo čez njega. Naveliča se ga človek jako in želi si spremembe. Počne deževati, 5 dni, celi teden neprehoma. Veter ga nosi okolo vseh oglov, nij prostorčka na vrhu, da bi se mu mogel ubraniti. Takrat je hud čas tobakarjem, ker pod krovom je kaditi prepovedano, na krovu je nemogoče; ali mora stradati dima, ali pa se zmoči, kar je neprijetno tudi v toplem.

Ladiji, enake velikosti in hitrosti, tako zvane „sestre“, ker ste zajedno odrinili, ste si vedno v vidu. Pešavur ostal je nekoliko zad, začel je pa blizu Perima, ko je veter postal močen, dohajati nas; skrbno so pazili kurjači na našem brodu na onega, in metali premog v peči, kar jim je bilo moč, da bi onega prehiteli, do Adena, zlasti zvečer, prošedši mimo otoka, in miro zgledanih fantastičnih gora na levi. Drugo jutro smo bili tudi res prvi v luki, kurjači vsi zbrani so čakali na krovu in ko je prišel „Pešavur“, zagnali so krik, mahali z rokami, z lopatami, obhajali so svojo zmago.

Na jugu Arabije, za široko peščenato ravnino vzdiguje se ob morji vrsta golih vulkaničnih hribov; kompleks gora, vezan z deželo le z ozko potezo peska je Aden za brodovje zlo važen stacijon, ker od Sueca do Indije je to edini kraj, kjer ladije v varnosti obstanejo. V rudečem morji je na obredveh bregih več luk varnih pred vetrom, a ne pred ljudmi; dandenes ko nekdanj je mogoče, da je barka prisiljena brediti na suhem. Pade v roke Arabom, ki se za Kedi-fovo oblast ko za Sultana nič ne menijo, vzamejo, kar se jim zdi, ljudi pobijejo, ali prodajo v sužnost.

V Adenu pada redkokrat dež, po več let ga nij niti kaplje. Zdaj ga že peto leto čakajo. Zato nij nikjer vegetacije, samo skalovje, divje razgrizeno po vrbeh. Na enem najvišjih holmov je „flagstaff“, ki naznanja prihod in odhod ladij. Pod to goro ob ladjestaji je več novih hiš, dva hotela, pošta in telegraf, guvernerjeva in kakih 6 drugih barak, t. j. kasarn za angleške vojake. Te

„konservativnejši“ ustavoverci kakor minister Lasser itd. so se ostro izrazili proti tej mladonemški stranki. Zdaj pa volijo enoglasno načelnika te stranke za predsednika!

Predsednik Rechbauer je v svojem nastopnem govoru obetal največjo svobodo govora, vestnost in neodvisnost varovati na vse strani; omenil je vprašanja, ki zbor čakajo, posebno glede denarstvene krize in uravnanje razmer med cerkvijo in državo; naglašal, da se mora v poslednji vrhovnost države varovati; izrekal je upanje, da se bodo avstrijski narodi zedinili v pravno in svobodno državo. (Ne vemo kakó po tem potu, po kateri gospodujoča hodi njegova stranka. Ur.)

Potem je bil Herbstov nasvet, naj zbornica na cesarjev prestolni govor s posebno **adresno** odgovori, sprejet. Pričakovati imamo torej ob svojem času veliko adresno debato, v kateri bode posebno opozicija vladi in svetu svoje in naše mnenje povedala.

Češki „Narodni Listy“ prinašajo zadnjo soboto članek pod naslovom: „konec pravne stranke“, v katerem dokažejo, da je „stranka prava“ tako neznatna, da se mora o njej zdaj reči: „parturiunt montes nascitur ridiculus mus.“ Ta stranka, pravi najrazširjenjši češki časopis, je s tem naredila se za vladno nesposobno, ker je na prvo mesto svojega programa potisnila: obnovenje svetnega gospodstva papeževnega, zopetno podvrženje šole v duhovenske roke, itd. Proti temu je pa večina federalistov, posebno pa Čehi. Še Poljaki so lani izrekli, da ne morejo k tej stranki pristopiti, da si Poljakom ne bo nihče očitil, da so „husiti.“ — Dalje „N. L.“ poudarjajo, da Hohenwart na Dunaji snuje zdaj politično, a nikdar ne klerikalno stranko, ne stranke, ki bi konservatizem napisala na prapor. Stranka prava nema nobene vpliva.

Vnanje države.

Na **Francoskem** je bil izvoljen de Remusat, ki spada k levemu centru, za predsednika komisije v podaljšanje Mac-Mahonove oblasti; Bethmont, tudi ud levega centra, je voljen za tajnika te komisije. Vsi ministri so napovedali svoj odstop; maršal Mac-Mahonu pa se nij zdelo, ločiti se od ministerstva, ki mu toliko zaupa. Vendar pa je gotovo, da takoj po glasovanju za podaljšanje vsi ministri podadò demisijo. — „Bien public“, Thiersov organ, razgláša članek, v katerem pravi, da revolucionarni položaj terja revolucionarni konec. Permanentna zarota zoper narodove pravice in splošna volilna pravica so tiščanje velikega in potrebnega vprašanja naroda v komisijah nad vse močno naredile. Sedemnajsteri alžasko-lotarinski poslanci vstopijo v narodno zbornico, da bodo glasovali proti monarhiji.

barake se nahajajo v vsaki angleški koloniji, ki ima vojno posadko. Sestavljene so iz lesa in vmes pozidane, z velikim nadstrešjem, a samo v eno nadstropje, ki daje veliko sence, ker tu se je solnce bati; skozi celo leto skoraj enakomerno peče. Februarja bila so tla tako vroča, da se je čutilo, kako vročina puhti od tal. Vojaki imajo vrlo malo posla. Skrivaje se pred solncem, po dolgem razložen, moli noge po konci, bere kaj, dremlje, drugi kvartajo. Več jih je oženjenih; imajo dobro plačo: prostaki čez vse potrebe na dan pol šilinga, ali četrť gold., so tedaj v primeri drugim vojakom, dobro plačani; toda živeti v tej strašni puščavi na teh razbeljenih skalah! Zvečer in po noči se sprehajajo in zabavajo, kar je ravno mogoče.

Mesto Aden je kake poldruga ure od ladjestaje. — Pelje se tja v precej ubogi droški, a z dobrim brzim konjem ob ladjestaji po ravni cesti. Mali hrbet zapira pogled; ko se pride tja, je prostorna ravnina, čez katero se preide mimo dveh vasi. Malo hiš je zidanih,

Karlisti na **Španjskem** so priborili veliko zmago; Moriones je ranjen in vjet, general Primo de Rivera ubit; veliko je vjetih, med temi tudi 25 častnikov in 150 jez-decev.

Grški kralj je z družino prišel z otoka Korfu. — Vlada je za 3000 kilometrov dolgo cesto konkurs razpisala. Konkursna cena je postavljena na 30 milijonov frankov. Informacije se dobodo pri grških konzulatih. — Javni papirji kjubu evropske krize rastejo.

Na **Pruskem** so volitve poslancev takole izpale: Izvoljenih je 60 od naprednjaške stranke, 14 narodnoliberalnih, 41 svobodno-konservativnih, 21 novokonservativnih, 4 staro-konservativni, 87 od centra, 16 Poljakov, 2 Danca in 10 ministrov. Največji izgubo imajo starokonservativni, kajti njih število je palo od 68 na 4. Narodnoliberalna frakcija je narastla od 123 na 158 udov. Naprednjaška stranka je štela koncem pretekle se-sije 50 zastopnikov, zdaj se je tedaj pomnožila. Razmerno najbolj so ultramontanci narastli; vzadnjič so imeli 60 udov, zdaj jih imajo 87, po „Germ.“ celo 89.

Dopisi.

Iz Novega mesta 6. novembra [Izv. dop.] „Slovenskega Naroda“ broj 248 donaša trditev, da je Dolenjecem za mestno volilno skupino kot kandidat gospod Horak od Bleiweis-Costove firme oktroiran bil. Dopisnik v tem nij dovolj podučen bil. Stvar je takova. Gospod Horak je bil na voljo nekaterih tukajšnjih i družih volilcev telegrafično proščen, da bi kandidaturo prevzel, kar je tudi storil. To se je zgodilo po sklepu nekaterih dolenjskih volilcev samih. Razlogi za takošno postopanje so bili sledeči: Neizrečeno kratki čas, ki je ostal po dr. Bučarjevem odpovedanju od candidature vsled duhovenskega pritiska za agitiranje narodnega kandidata, moral je k brzemu odločenemu delovanju. Trebalo je za kandidata, le spoštovanega narodnjaka ki dela za domovino in njen napredek, volilcem priporočati, ker če bi kandidata ne bilo, bi niti na častni propad misliti ne bilo možno.

I ker po misli onih naših volilcev ima g. Horak te lastnosti, obrnili so se do njega in jih je vslišal. Tako delovanje je zahtevala domovina, in prezrli so volilci vse strankarske difference, in kandidovali tega narodnjaka, ker v zadnjem trenutku še negotove glasove dvojiti in cepiti bila bi pregreha.

malokdaj lesene duri. Okna so s cunjami zakrita; kako malo je treba tu za hišo: nič drugega nego strehe, ki je solnce ne premaga. Kamelina koža na prekljah raztegnena za streho, nekaj hal okolo, da skrijejo pred vnanjimi očmi in stanovanje je gotovo. Tu prebivajo oni izvrstni plavalci, tu so one tanke, šibke ženske tako elegantnega in zraven krepkega života, kakor ga nijsem videl nikjer več. Čuditi sem se moral ženski, katere gole roke so bile tako okrogle in polne. Soditi bi bilo, da je imela komaj 16 let, a potem sem videl obraz ne le grd, ampak z vsemi znamenji starosti; nesla je nekaj na glavi in šla brzo, živo pogovarjaje se z možaki. Hoje tudi nijsem videl nikjer več tako elastične in lepe. — Prosti ljudje se tu le drapirajo; nemajo prav za prav obleke. Ženske nemajo le uhanov, nego naj večje dragocenosti nosijo v nosu. Na koncu planjave vzdignejo se skale ko zid, na vrhah so stolpi oboroženi s topovi, prav ko jastrobova gnezda.

(Dalje prihodnjič.)

— Da se je samostalno delalo in ne po komandi, kažejo naši tiskani volilni listi, na katerih je podpis novomeških volilcev, ne pa prvaške firme.

Sedaj bočem pa častitim bralcem „Slov. Naroda“ malo historico iz magistratne seje pretečenega tedna navesti. Predno je mestni župan po otvorenji seje na prvo točko preiti mogel, se vzdigne bivši župan pl. Lehman, in predlaga, da izreče mestni odbor g. dr. Bučarji, katerega je nemčurstvo v kranjsko Sibirijo t. j. v Kočevje prestavilo, zaradi njegovih velicij zaslug za mesto in celo okolico zahvalo. Da je po večini narodni mestni odbor to rad storil, glede res velicij zaslug v vsacem obziru, bodi si kar se tiče mesta, v sanitetnih in materialnih zadevah, ali pa kar se tiče dolenjske železnice, nij mi treba praviti, ker celo zagrizeni nemškutarji, ki imajo malo človeških boljših čutov še v sebi, spoznajo sedaj, da je dr. Bučar veliko dobrega kot zdravnik in kot mestni odbornik storil. — A čujte, dragi bralci kaj stori sedaj imenovani „ritter“, c. k. stotnik v pokoji. Takoj zahteva, potem ko se g. dr. Bučarju hvala izroče, da se mora poslednji iz seje umakniti, ker nema pravice, odboro ve seje se udeležiti. Akopram ima dr. Bučar popolno pravico, kot odbornik, do konca meseca se odborovih sej udeleževati, mu to slavni „papa“ neče priznati, temveč žuga, da bode on dvorano zapustil, ako ne gre dr. Bučar. Tako postopanje prouzročilo je nad eno uro trajajočo debato, tako da se nij moglo na dnevni red preiti zaradi omenjenega od pl. Lehmana prouzročenega nereda, in komaj je mestni župan predlog staviti mogel zaradi adrese o priliki 25 letnice nastopa vladanja cesarja Nj. V. Franca Josipa. G. Lehmanu pa svetujemo, da v prihodnje tako otročje obnašanje opusti, ker s tem le sam sebe in saboj vred celo mestno „inteligencijo“ blamira. Pokazal nam je sedaj prav očitno, kakošen liberalizem on zastopa.

Iz Haloze 7. nov. [Izv. dop.] Minovšega poletja prišlo je, kakor sem vam poročal, dne 30. junija politično-crkvenopoverjenstvo pregledavat slovenskih župnih matice v Haloze. Sedaj so se zgodnjale posledice onega poverjenstva. Veleoslavni c. kr. namestnik za Štajersko spoznal je namreč za dobro in potrebno, dotičnega župnika obsoditi na 100 gold. globe in plačanje povr-jenskih potroškov, ter ukazal matice voditi v nemščini, in če bi odločen bil nekdo tretji voditi je na župnikove stroške. K razlogom se šteje svojevoljno postopanje, neopravičena prememba oblike, upornost, prekršaj cesarske naredbe od dne 20. aprila 1854 in ministerskega ukaza od 20. februarja 1872. Dosle smo bili te misli, da novejši zakoni v isti stroki starejše razveljavajo, in da se morajo ministerske naredbe gibati v področji osnovnih zakonov, bili smo torej mnenja, da previsnji prepis veleči nemški uredovati počenši s 1. majem 1784 in takisto cesarska naredba od dne 20. aprila 1854 iz absolutistične dobe sta zgubila vrednost po obavljenih državnih osnovnih zakonih, kajti in če bi bilo poznejše zakonarstvo pravniška neumnost. Če je za večino državljanov krepka, ako se sedaj veljavnim postavam prilogo devajo, kako je le za nas Slovence grozovitni prekršaj, upornost, svojevoljnost, kazni in globa? tako se torej razklada tolikokrat žvekana ravno-

pravnost za vse narode pod dvoorlovim okriljem v Avstriji? jaz namreč ne smem se posluževati onih pravic, katere brez skrbi rabi sosed Nemec ali Magjar, vendar nam, kakor Nemcem je razglašeno isto zakonito pravilo. To je menda povračilo za obilna penezna in krvna bremena! Tudi nismo dosle vedeli, da če kdo dela v smislu obstoječih zakonov, očita mu se od uradnih osobnosti više stopnje svojevlastje, upornost in podobne zlobnosti. Sicer pa sem dolžen povedati svojim tovarišem, ako bi bili resnični in neskazljivi slovenski narodnjaki in matice pisali slovenski, nikakor se ne bi toliko izredne prikazni vršile, nego imeli bi pokazati v obilji dovršene čine, samič bele vrane se brzo postreljajo. Čudno je tudi, da še le sred tretjega leta slovenskega uređovanja poskusila se je drakonska ovršba, vsaj se matice vsako leto redno predlagajo, sedaj menda nazadnjaštvo smeješe in drznejše pomoljava rtaste rogove in v taki dobi mora se um in pravo umeknoti kljubu jasnemu zakonu. Pritožba na visoko c. kr. ministerstvo za notranje poslove menda tudi ne bode ugodnega sadu rodila. — Naše vrle narodne poslance na Dunaji pristržno prosimo, naj točno vrše v tem obziru svojo sveto dolžnost, da na drobno pozvemo, na čem smo, in da ne bomo po iglah plesali.

Haložan.

Iz Gradca 11. nov. [Izv. dopis.] Kaj prešinja v sedanjem veku vse narode, njihove glavne voditelje? Zakaj vse narodnosti napenjajo vse sile? Nij ga naroda, kakor tudi nij narodovega člena, kateri bi baš v sedanjih okoliščinah nad vse ne bil marljiv, neutrudno delaven za svoj obstanek, in če je mu ta že osigurjen, za poboljšanje svojega položaja. Kaj drugzega nego narodnost, kar je vsak pomenljiv narod evropski zapisal na prvo mesto svojega prapora, in ki zamore le onim biti „poganska tradicija“, kateri nimajo dece, ne nikakšne družine, za katere prihodnost bi mogli skrbni biti. Ta visoka ideja — narodnosti pa se prav različno ceni, in to preuzročuje položaj individua, kateri jo goji. Vidimo vsak dan, kako goreče bije energični Čeh bitko proti svojemu vragu, kako vnet je za idejo svoje narodnosti v slovanskem smislu. Vidimo in britko čutimo, kako ogromne teškoče se nam Slovencem stavijo nasproti, borečim se vsaj po večini za isto idejo narodnosti, v istem slovanskem smislu. Čehu in Slovenu je najkrutejši dušmanin na bednicah, ergo tak živahen, intenziven upor proti tujstvu. Da so v tem obziru pri naših bratih Srbih in Hrvatih reči malo drugzega lica, nikdo ne bo oporekal, kdor le količkaj sledi vsakdanjim dogodjajem. Najbolj pa se to razvideva na mladini, tukaj se učeči. Slovenec pride poln vere v slovansko solidarnost na univerzo, misli si reči edino le tako, kakor jih more sediti po položaji svoje domovine in slovanstva sploh, je do dna prepričan, da je lepša bodočnost nas in drugega Slovanstva edino mogoča v vsesložnim delovanji, je z dušo in telom če ne Vseslovan vsaj Jugoslovan. Radi tega so vsa tukajšna društva, katerih se Slovenci v največem broji udeležujejo, vseslovanskega značaja, kakor jih imamo „društ. pevsko“, „Sloga“, „Slov. Beseda“.

A drugi Jugoslovani težijo bolj po zasebnosti, ne uvidevajo splošnega rada za „conditio sine qua non“, mislijo, da bi bilo ko-

ristneje separatno delovanje navzočnih slovanskih plemen, oni ne čujejo v svoji preljubi otačbini onega navala, katerega moramo mi in Čehi od ure do ure odbijati, okoliščine še niso rodile pri njih vsesplošne želje po združenji. Radi tega imamo „hrvatsko Danico“ in „srbskega Sokola“. Vsak nam bo priznaval, da bi bilo jako lepo, za Slovana v prihodnost zročega jako tolažljivo in spodbudljivo, ako bi mladež jugoslovanska bila v vsem svojem kretanji jedne misli, jednega srca. A mi moramo računati s fakti ter priznavati, da ješče nij ona doba, v kateri bo za toliko porazrušene Slované zadoštevati jeden hlev, jeden pastir.

A le nekaj ne moremo opustiti, da bi ne povedali vsem slovanskim akademikom v Gradci, zdaj ko različna društva svoje delovanje pričnejo, in to je: Ne bodimo v svojih nazorih malenkostni. Če tudi ne obdelujemo vsi jedne in iste njive, vendar obdelujemo vsi jedno in isto slovansko zemljo. Edinost dosežemo lahko, ako se Slovenci nad Hrvati in Srbi ne bodo le jezili, in jih klicali separatiste, in ako oni nas ne bodo zvali zopet drugače. Delajmo vsi, kolikor nam je največ mogoče, delajmo vsi, kaj najbolj znamo, delajmo vsi v mejusobni, bratski spravljalnosti!

Iz Trsta 10. nov. [Izv. dop.] Včeraj so bili odločno od našega centralnega odbora za okolico kandidatje v mestni in deželni zbor postavljeni. Mislim, da, ako zmagamo, kar je skoro gotovo, smemo ponosni biti na nje. Vsi so odlični možaki našega rodu. Neka stranka pa, kakor sem bil omenil v zadnjem dopisu, dela na skrivnem, da bi nas Slovence izpodrinila, in ta stranka je magistratova. Do zdaj je njeno delo brez uspeha, ker ima ona agitatorje take, da se jih pošten človek ogibati mora. Narodna slovenska stranka pa ima za vodja svoj centralni odbor in druge odlične može, katerih beseda pri okoličanih velja. — Kandidatje slovenske okolice so: I. okraj Ivan Sanein, II. Volbenk Muha, III. Stefan Nadlišek, IV. Dr. Janez Lozer, c. k. gimnazijski vodja v pokoji, V. dr. Jožef Bizjak, advokat in predsednik tržaške čitalnice, VI. Ivan Nabergoj, državni poslanec. Vsak teh poslancev se je obvezal, našega programa strogo se držati. Upamo, da bo prihodnji mestni zbor dobil čisto drug obraz, kajti različne interese bodo novovoljenci zastopali: laške, nemške, ustavoverne in naši slovenske. To bo dalo tudi povod, da se bo marsikatera skrita krivica, zadana našemu narodu, obelodanila in se bode moglo zamujeno popraviti. Magistrat gleda osupnen, kaj vse iz tega še bode. Že Lah čuti, da se črni oblaki nad mestnim starešinstvom zbirajo od vseh strani. Ako bode složno delovanje in energično postopanje od strani naših poslancev iz okolice, bomo nekoliko na bolje prišli.

Telegram „Slovenskemu Narodu“.

Iz Dunaja 10. nov. Finančni minister je predložil zbornici poslancev postavo o državnem posojilu v znesku osemdeset milijonov goldinarjev srebra za podporo trgovine in novih železnic.

Domače stvari.

— (Volitev deželnega poslanca v kranjski trgovinski zbornici.) Pri

zadnji volitvi so za narodnega kandidata g. Lavrenčiča glasovali sledeči gospodje odborniki: Debevec Josip, Fabijan, Horak, Jamšek, Kušar, Ničman, Perme, Petričič, Pirc, Šrejner, Šventner, Skale, V. C. Supan. Za nemškutarskega kandidata Karla Lukmana pa so glasovali: Dreo, Debevec Franc, Javornik, Strzelba, Tönies, Treun, baron Mihael Zois, Korn. Gospoda Lavrenčič in Mali France sta glasovala za g. Josip Kušar-ja.

— (Volitev deželnega poslanca za mesto Kočevje in trg Ribnico) bode 22. novembra. Izvoljen bo menda Braune, ki je na kmetih propal, ter si tako ostroge zaslužil.

— (Bistroumna šolska naloga). V 8. razredn ljubljanske gimnazije so — kakor se nam pripoveduje — dijaki od g. Marna dobili kot pismo nalogo ta tema: „Verska gorečnost v 16. in 19. stoletji“. To imajo izdelati primerjaje „staro“-slovensko geslo: „vse za vero, cesarja“ z našim: „vse za narod, svobodo in omiko“. To se ve, da mora vsak dijak poslednje geslo raztrgati, sicer ne bo „dobrega reda“ iz slovenščine. Ubogi dijaki! Kje bodo pri tacih nalogah veselje do slovenščine dobili. Nij čuda, da ima naše slovstvo zadnja leta tako malo narastaja.

— (G. Jožef Goriup), brat znanega goriškega deželnega odbornika, je imenovan za c. kr. okrajnega sodnika v Kanalu. G. Goriup je Slovenec — „goriški domačin“.

— (Dr. Ipavicu) v sv. Jurji na slov. Štajerji je osredni odbor štajerskega kmetijskega društva izrekel priznanje zaradi njegovega zaslužnega šolskega delovanja in povzdige kmetijstva v tamošnjem kraju.

— (Dr. Bleiweis) je vložil prošnjo pri c. kr. vladi, da ga kot deželnega živinskega zdravnika penzionirajo. Služil je baje čez 40 let.

— (Iz Gradca) se nam piše: 7. novembra so se slovanski dijaki graške univerze prav mnogobrojno zbora udeležili, da si izvolijo permanentni svoj komité, ki ima interese slovanskih dijakov braniti. Po kratkem poročilu starega komiteta volili so se na novo sledeči gospodje v odbor: Laginja st. jur., Siriskievič st. phil., Rabar st. phil., Ljubec st. jur., Vaš st. jur. in Drag. Venger st. jur. Delokrog tega komiteta je neomejen. Ima se potegovati vsakokrat, kadar se interesom slovanskih dijakov na univerzi škoduje. Napravlja tudi večkrat veselice, kakor lani, ko je bil komers prav dobro od nemških dijakov obiskovan. Dela pa tudi skupno z ostalimi permanentnimi komiteti neslovanskimi, če to dijaška solidarnost zahteva.

— (Norišnica.) Včeraj so en del blaznih iz ljubljanske bolnice v norišnično filijalo prisilno delalnice prepeljali.

— (Deutscher Michel na Slovenskem.) Iz Brežic se nam piše: Nek krčmar Mihel J. v Brežicah, katerega primek je praslovenski, se je pri zadnjih volitvah tudi sam k „Nemcem“ prišteval in po komandi za „mladonemškega“ Forreggerja glasoval. Kako ta možicelj svojo nemščino res do dna zna, dokazuje napis na grobnem kamenu, ki ga je on postavil, ki se tako-le glasi: „Der Kind Maria J. geboren am 22. august, gestorben am 9. 7ber 1872. Amen.“ Klasično ne?

— (Umor). Ono saboto se je neki kmet z imenom Janez Bohinec pri Ptuj vozil iz

Maribora s trga domov že po noči. Njegovi domači so slišali, kedaj je konj z vozom prišel, a nihče nij z voza stopil in spregel. Mislili so, da je gospodar na vozu zaspal, šli so ven buditi ga, a — najdejo ga mrtvega, po vozu zleknelega z razbito glavo. Nesrečnej je bil menda na cesti napaden, ubit in oropan.

— (Fajmošter Škofic) iz Banjaloke pri Kostelu je zavoljo neke pridige obsojen od cesarske sodnije v Novem mestu na 6 mesecev ječe.

Razne vesti.

* (Iz Gradca) se poroča dunajskim listom: Vojaki, ki so te dni primarširali zanesli so kolero. Več vojakov je zbolelo, eden umrl. Ljudstvo je razkačeno na brezobzirnost vojaških oblastnih.

* (Umrl) je poljski grof Zamojski v Parizu. Bil je leta 1831 ud revolucijonarne poljske vlade, bil se je pri Grohovu. Po zatrtim uporom je ustanovil poljsko kmetijsko družbo, ki je imela 500 udov. Ko je bila leta 1861 ta družba razpuščena, bil je on drugo leto potem zaprt. Njegova žena je precej od strahu umrla, to slišavši. On je bil tiran v Petrograd, tam je dobil ukaz, naj Rusko državo zapusti. Od takas je živel v Parizu.

* (Živi mastodonti.) Neki ruski oberst je v dozdaj še nepreiskanim delu Sibirije tri žive mastodonte videl, ki so onim čisto enaki, ki so se že zdavnaj v polarnih krajih izkopali. Mastodonti so slonom podobne živali, katerih okameneli ostanki so se že večkrat našli. Samo ne ve se, ali je poročilo o živih mastodontih resnično, ali ne.

* (Živ pokopan.) V Stodulkah na Češkem so te dni pokopali 88 let starega moža, ki je bil že celo leto bolan. Po pogrebu pride neka dekle na pokopališče na novi grob, in zdelo se ji je, da pod zemljo nekaj stoka in praska. Ona gre in pove to mežnarju, a ta jej nij verjel. Šla je tedaj in povedala drugim ljudem. Odpravi se jih veliko na pokopališče in odkopljejo ravnokar zakopanega starca. Ko odpro rakev, se začudijo videti, da je truplo v njej obrneno, da ima usta vsa ogrizena in krvava, in srajco na prsih pretrgano. Iz tega so sodili, da je bil starček živ pokopan, in da se je še le v grobu prebudil in potem žalostno poginil.

* (Zajec v grobu.) V vasi L. blizu Kolina na Češkem je bil pred enim tednom pogreb. Kar je pri tem vsakega človeka zanimalo, je bilo to, da je bil na pokopališču tudi — zajec. Ta zajec je bil pred pogrebom bežal in se za grmiček pred pokopališčem skril. Pogrebniški pridejo blizu onega grma, godeci zagodejo, in zajec se tako prestraši, da zbeži — menda že v obupnosti — na pokopališče. A tam nij našel izhoda, tekal in tekal je okolo in je skočil na vse zadnje — v grob. Ko so začeli trugo noter spuščati, in je že malo prsti zaropotalo po njej, je zajec na vso moč začel eviliti in skakati. Potlej se ga vendar neki pogrebniški usmili, in iz jame vzame. Spustil pa vendar ne vemo, če ga je, ali ne.

Poskano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalescieri du Barry

v Londonu.

Odstranjenje vseh bolezni brez leka in stroškov z izvrstno zdravilno hrano Revalescieri du Barry iz Londona, katera pri odraslih in otrokih svoje stroške 50krat v drugih sredstvih prihrani.

Izpisek iz 75.000 ozdravljenj bolezni v želodeci, v živcih, v drobni, v prsih, na pljučih, v grlu, v dušnjaku, na žlezah, na ledvicah in v mehurju — od

kojih se na zahtevanje posnetki zastoj in franko dopošljejo:

Spričevalo št. 64.210.

V Napolji, 17. aprila 1862.

Moj gospod! Vsled bolezni na jetrah sem bival sedem let v strašnem stanju sušenja in vsakovrstnega trpljenja. Nijsem bil v stanju ne čitati niti pisati; moji živci so se tresli po celem životu, slaba prebavljivost, vedna nespečnost in imel sem zmirom razburjene živce, da nijsem nikjer našel miru, pri tem sem bil tudi silno otožen. Mnogo zdravnikov je svojo umetnost poskušalo, a ne da bi moje trpljenje olajšali. V popolni obupnosti sem Vašo Revalescieri poskusil in zdaj, odkar sem jo tri mesece užival, se zahvaljujem ljubemu Bogu. Revalescieri zasluži največjo hvalo, ona me je popolnem zopet ozdravila, tako, da morem svoje družbinsko stališče zopet zavzeti. Z iskreno hvaležnostjo in popolnim spoštovanjem

Marquise de Bréhan.

Spričevalo št. 65.810.

Neufchâteau (Vogesen), 23. dec. 1862.

Moja hči, 17 let stara, je trpela vsled pomanjkanja svojih pravih na strašni razburjenosti živcev, imenovani sv. Vidov ples, in vsi zdravniki so dvomili na mogočosti kakšne pomoči. Od tega časa sem ji, po nasvetu prijatelja, Revalescieri dajal, in ta izvrstna hrana jo je na začudenje vseh, kateri trpečo poznajo, popolnem ozdravila. To ozdravljenje je tu veliko pozornost vzbudilo in mnogo zdravnikov, ki so to bolezen za neozdravljivo proglasili, se zdaj čudi, mojo hčer močno, čvrsto in popolnem zdravo videti.

Martin, Officiere
Comptable en retraite.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalescieri pri odraslih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravljenje. V plehastih puščah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalescieri-Biscuitsen v puščah a 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalescieri-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbrucku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Ljubljani Ludvig Müller, v Mariboru F. Kolotnik & M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnah in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštinih nakaznicah ali povzetjih.

„Listki“.

Pod tem naslovom bode „Narodna tiskarna“ v Ljubljani izdajala zbirko spisov beletrističnega in znanstvenega zapopadka v zvezkih po 20 do 50 krajcarjev.

Prvih pet zvezkov je že na svitlo prišlo in jih imajo na prodaj: „Narodna tiskarna“ v Ljubljani in Mariboru in sledeči bukvarji:

V Ljubljani: Janez Giontini; Jurij Lercher; Zeschko & Till; Otokar Klerr. — V Celovcu: J. Leon; E. Liegel. — V Mariboru: E. Ferlinec. — V Trstu: F. H. Schimpf. — V Gorici: Karel Sohar. — V Celju: Karel Sohar. — V Ptuj: Vil. Blanke. — V Zagrebu: Leopold Hartman.

I. zvezek.

Stenografija, sp. dr. Ribič. — Životopisje, sp. Rajč Bož. — Prešern, Prešerin ali Prešeren, sp. Fr. Leistik. — Telečja pečanka, novela, sp. J. Jurčič. — N. Machiavelli, sp. dr. Ribič. — Pisma iz Rusije, sp. dr. Celestin. — Trstovo z grozdom na Ruskem, sp. dr. J. Vošnjak. — Čegava bode? sp. J. Ogrinec. — Narodni jezik in trgovina, spisal L. Haderlap 25 kr.

II. zvezek.

Ivan Erazem Tatenbah. Izviren roman, spis. J. Jurčič 50 kr.

III. zvezek.

Prvi poljub. Novela, spisal J. Skalec — Na črni zemlji. Novela, spisal J. Skalec 25 kr.

IV. zvezek.

Lepi dnevi. Spisal Paulus. — Plašč. Novela. Ruski spisal N. V. Gogol; poslovenil L. Gorenjec. — Nekoliko opazek o izdaji slovenskih narodnih pesnij. Spisal prof. dr. Krek 25 kr.

V. zvezek.

Meta Holdenis. Roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik 50 kr.

„Listki“.

9. novembra.

Evropa: Sachs M. iz Zagreba. Pri Elefantu: Vinter, Skufca iz Dunaja. — Šielin iz Trsta. — Küller iz Radeč. — Ingrič iz Bodenbaha. — Jankovič z družino iz Trsta. — Poznik iz Kroke. — pl. Kovos iz Celja.

Pri Maliči: Hasnik, Grošumer z gospo in otrokom iz Dunaja. — Lukič iz Zagreba. — Medur Amalia iz Jaske. — Kenks, Hertl iz Johannisthala. Kopslein iz Ogerskega. — Knoll z gospo iz Greiz. Gamritz iz Dunaja.

Pri Zamorcu: Janovski iz Zagreba. — Fa-tour z gospo iz Moravice. — Büzl iz Maribora.

Dunajska borza 11. novembra.

Enotni drž. dolg v bankovcu	68 gld.	—	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	72	90	
1860 drž. posojilo	100	25	
Akcije narodne banke	940	—	
Kreditne akcije	208	25	
London	115	—	
Napol.	9	18	
C. a. sekuri	—	—	
Frakto	109	50	

Zobozdravnik dr. Tanzer

ordinira v zobozdravji in zobotehniki vsak dan od 8. ure zjutraj do 5. ure zvečer v Ljubljani, Hôtel Elephant, v sobah štey. 20 in 21.

Pomudke od 15. novembra t. l.

Tam se dobivajo njegove c. k. izključ. privilegirane ustne priprave: ustna voda, zobni prah in zobna pasta, razen tega tudi pri gg.: Ed. Mahr in lekarji Biršicu, pri apotekarji Šavniku v Kranju, in sploh v vsaki solidni apoteki in parfumerijski kupčiji.

(303)

Hvala

gospodu R. pl. Orlicé,
profesor matematike
v Berlinu Vilhelmovc ulice
št. 125.

Hotela sem že obupati, imela sem zelo veliko dolgov, nisem si mogla več pomoči; tu se obrnem do gospoda profesorja R. pl. Orlicé, ta mi svetuje staviti v loterijo 2. 45. 55, stavila sem 3 gld., in dobila terno: 14.440 gld. Zdaj je konec vseh skrbi, bom svojo hčer omočila in veselo dalje živela.

V Pešti, 30. oktobra 1873.

Therese Spévák,
Sebastijanov trg.

(292)

Premog

okamnelo oglje, (Steinkohle)
iz Pribil-Staretovega kremenokopa v Zeleni travi pri Zagorju se prodaja v Ljubljani po najnižji ceni v Gradiši, Mauserjeva hiša št. 23.

(287—2)

Ces. kralj. dvorni

puškar v Mariboru

Ivan M. Erhart,

priporočal: (91—11)

Puške dvocevke
od spredaj za nabijati iz železa od 12 gld. do najvišje cene.
puške dvocevke
od spredaj za nabijati iz svila (drota) 18 " " " "
Lefauchaux
(lefošé) iz svila od 30 " " " "
Lancaster (lénka-ster) iz svila od . 44 " " " "
Revolverje . . . 8 " " " "
Pistole dvocevke . 2 gld. 50 kr.
" enocevne . 1 " 30 "

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.

Izdajatelj in za uredništvo odgovoren: Ivan Semen.